

ХАБИТАТ
БЪЛГАРИЯ

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

20

23

СЪДЪРЖАНИЕ

01

МИСИЯ, ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ

07

ПРОЕКТ BIO-BALANCE

02

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

08

ПРОЕКТ CODE HOUSING

03

ИЗГРАЖДАНЕ НА
СОЦИАЛНО ПРЕДПРИЯТИЕ

09

ПРОЕКТ SUNRISE

04

ЗАСТЪПНИЧЕСТВО ЗА ДОСТЪП
ДО ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ

10

ПРОЕКТ BIOJUST

05

ОТГОВОРНИ ЖИЛИЩНИ РЕШЕНИЯ

11

СОЦИАЛНИ ЖИЛИЩА В ГР. ВАРНА

06

КОАЛИЦИЯ „ДОСТОЕН ДОМ“

ПРЕДСТАВЯНЕ

Фондация „Подслон за човечеството“
Хабитат България

1142 София, ул. „Любен Каравелов“ № 55/1,
БУЛСТАТ 130541920, регистрирана по ф.д. № 5021 / 2001 г.
на СГС, регистрирано в ЦР на ЮЛНЦ за осъществяване на
общественополезна дейност под № 004/11.10.2001 г.,
представявано от Минчо Димитров Бенов,
в качеството му на Национален директор,
Пълномощник на Председателя на Управителния съвет.

e-mail: office@hfh.bg

www.hfh.bg

МИСИЯ, ПРИНЦИПИ, ЦЕЛИ

Хабитат България е организация с нестопанска цел, чиято мисия е да работи за решаване на жилищните проблеми на семейства с ниски доходи и уязвими групи от обществото, като строи и обновява жилища и работи за подобряване на жилищните политики. Фондацията си партнира с други организации, работещи за подобряване средата на живот на хората, така че бездомността и мизерните жилищни условия да станат социално, политически и обществено неприемливи.

Фондация “Подслон за човечеството” (Хабитат България) е регистрирана по българското законодателство като самостоятелно юридическо лице и работи в тясно сътрудничество с международната организация Habitat for Humanity International, като е адаптирала за българските условия нейните принципи, мисия, политики и цели. В партньорство с дарители и доброволци Хабитат Интернешънъл строи и ремонтира жилища, предлага микрофинансиране за подобряване на жилищните условия, реализира проекти, свързани с осигуряването на питейна вода и канализационна инфраструктура, реакция в случай на природни бедствия и лобиране за каузата на достъпните жилища, в повече от 70 страни по света.

**We build strength,
stability, and self
reliance through
shelter.**

ПОЗИЦИИ, ПАРТНЬОРСТВА

В изпълнение на своята мисия за застъпничество за подобряване на жилищните условия, Хабитат България кандидатства и бе одобрена за член на редица органи, вземащи решения или консултиращи процесите в жилищния сектор на национално и международно ниво:

- От 2012 г. Хабитат България е член на НССЕИВ към МС
- От 2016 г. до 2021 г. е член на КН на ОП „Добро управление“ 2014-2020
- От 2019 г. до 2021 г. е член на Тематичната работна група за подготовка на Програма за развитие на регионите 2021 – 2027
- От 2020 г. е член на Регионалния съвет за развитие на Югозападен район за планиране
- От 2020 г. е член на европейската Коалиция за право на енергия
- От 2022 г. е член на Комитет за наблюдение на Програма за техническа помощ 2022 – 2027
- През 2022 г. е член на Работна група за промени в Закона за управление на етажната собственост към МРРБ
- От 2022 г. е член на Комитет за наблюдение на Споразумението за партньорство за периода 2021 – 2027
- от 2022 г. е член на КН на Програма за развитие на регионите 2021 – 2027
- През 2022 – 2023 г. е член на Комисията за енергийна ефективност и преодоляване на енергийната бедност към Консултативния съвет за Европейската зелена сделка към МС
- От 2022 г. е учредител и член на движение „Да обновим България“ (Renovate Bulgaria) - част от международно движение Renovate Europe
- От октомври 2023 г. е член на Коалиция за климата - България

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

Наред с традиционните дейности на Хабитат България - финансиране на жилищни подобрения, разработване на иновативни продукти и пазарни инструменти за подобряване на достъпността на жилищните подобрения, застъпничество и участие в изработването на жилищни политики, стратегически и програмни документи, проектният портфейл на фондацията е все по-отчетливо структуриран в следните основни приоритетни области:

- Жилищна бедност;
- Енергия и климат;
- Социални жилища;
- Устойчиво развитие и кръгова икономика.

ПРИОРИТЕТНИ ДЕЙНОСТИ КАТО ДЯЛ ОТ ОБЩОТО ФИНАНСИРАНЕ

**ОБЩО ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТНИЯ ПОРТФЕЙЛ НА ХАБИТАТ
БЪЛГАРИЯ - 4 179 599ЛВ.**

През 2023 г. Хабитат България фокусира дейността си в няколко основни проектни инициативи

ПРОЕКТ „СЪЗДАВАНЕ НА МРЕЖА И ИНСТРУМЕНТИ ЗА
КОМУНИКАЦИЯ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ
АДМИНИСТРАЦИЯ И ГРАЖДАНИ ЗА ОТГОВОРНИ
ЖИЛИЩНИ РЕШЕНИЯ“

ЗАСТЪПНИЧЕСТВО ЗА ДОСТЪП ДО ЕНЕРГИЙНО
ОБНОВЯВАНЕ

ПРОЕКТ LIFE BIO-BALANCE ЗА УСТОЙЧИВО
ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА БИОМАСА

ПРОЕКТ CODE HOUSING – ОБЩНОСТНО РАЗВИТИЕ И
ЖИЛИЩНА ПОДКРЕПА ЗА УЯЗВИМИ ГРУПИ

ПРОЕКТ SUNRISE - PROSUMER SOLAR ENERGY

BIOJUST - СПРАВЕДЛИВ ПРЕХОД ЗА ДОМАКИНСТВОТА,
ЗАВИСИМИ ОТ ТВЪРДИ ГОРИВА

КООРДИНИРАНЕ НА КОАЛИЦИЯ “ДОСТОЕН ДОМ” И
ДРУГИ ЗАСТЪПНИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ

УПРАВЛЕНИЕ НА СОБСТВЕН ЖИЛИЩЕН ФОНД ЗА
СЕМЕЙСТВА ПОСТРАДАЛИ ОТ ПРИРОДНО БЕДСТВИЕ В
ГР.ВАРНА, КВ. АСПАРУХОВО

През 2023 Хабитат България е част от 3 международни проектни консорциума

ПРОЕКТИ

THE VELUX FOUNDATIONS

Изграждане на социално предприятие

От 2019 г. Хабитат България работи по проект за изграждане на предприятие за производство на топлоизолационен продукт с финансиране от Фондации Велукс. Този проект е следващият етап на инициатива за създаване и производство на топлоизолация от рециклирани текстилни отпадъци.

С цел научно-изследователска и развойна дейност през 2011 г. Хабитат България създаде целево търговско дружество „Хабитат сошъл бизнес солюшънс“ (ХСБС) ЕООД, еднолична собственост на Фондацията. В периода 15.02.2013 г. – 15.10.2015 екипът на търговското дружество на Хабитат България изпълни проект “Топлоизолационни материали от текстилни отпадъци – разработване на иновативен продукт и технология за неговото производство”, финансиран по програма „Разработване на иновации от стартиращи предприятия” по ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“. Изобретената и патентована топлоизолация от рециклирани текстилни отпадъци бе отличена от Съюза на изобретателите в България с Голямата награда „Изобретение на 2015 г.“ по време на шестото Национално изложение „Изобретения, Трансфер, Иновации“ ИТИ 2015 г.

През 2019 г. ХСБС стартира подготвителните дейности за изграждането на предприятие. Изготвен бе предварителен проект на производствената линия, който ще прецизира изискванията към промишленото хале от гледна точка на разпределение на помещенията и физически параметри. Във връзка с изготвянето на този проект бяха проведени срещи и комуникация с компании - производители на технологичното оборудване.

Същевременно, за период от 10 години бяха регистрирани две търговски марки Термтекс (Thermtex) и Ретекс (Retex) за бъдещата продукция на предприятието – изолационни материали от рециклиран текстил.

През 2021 г. бе закупен парцел в с. Долна Диканя, който е с площ от 4497 кв. м., асфалтиран и ограден. Веднага след закупуването му започнаха подготвителни дейности по проектирането на промишлени халета, които да се впишат оптимално в границите на закупения терен.

През 2023 г. беше договорено производството и закупуването на две производствени линии в КНР.

European
Climate
Foundation

Застъпничество за достъп до енергийно обновяване

Застъпническите дейности, които организацията изпълнява в областта на жилищната енергийна ефективност и преодоляването на енергийната бедност са подкрепени чрез партньорството на Хабитат България с Европейската климатична фондация.

В периода юли 2020 г. – юни 2021 г., юли 2021 – юни 2022 г. и юли 2022 – юни 2023 г. бяха реализирани първите три етапа на проекта. През юли 2023 г. стартира и четвъртия едногодишен етап на проекта.

Хабитат България работи активно за осигуряване на механизми за достъп и участие на уязвими групи от обществото в процеса на енергийно обновяване на жилищата и разработване на дефиниция за „енергийна бедност“. Насочени бяха усилия към приемане на Дългосрочна стратегия за енергийно обновяване на жилищния и нежилищен сграден фонд 2021-2050 г. и удължаване на Националната програма за енергийна ефективност на многофамилните жилищни сгради въз основа на нови принципи за самоучастие и подбор и с фокус подпомагане участието на домакинства с ниски доходи.

През третия етап на проекта Хабитат България добави ново направление за работа, с което ключовите послания по проекта станаха общо пет:

- Енергийната бедност и достъпа до финансиране на уязвими групи;
- Предимствата на енергийното обновяване на жилищата;
- Необходимостта от въвеждане на минимални стандарти за енергийните характеристики на старите сгради;
- Ползите от законодателството на ЕС за енергийните етикети и екопроектирането.
- Ползи от използването на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) в битовия сектор.

Един от основните инструменти за постигане целите на проекта е активната комуникационна кампания, която включва:

Изготвяне на 24 инфографики, по четири за всяко от ключовите послания на проекта за разпространението им в социалните и традиционни медии.

Видеозаснемане на серия от пет интервюта с експерти по горещи теми свързани с енергийното обновяване на сградите, енергийната криза, възможностите за пестене на енергия и алтернативите за генерирането ѝ. През 2022 г бяха създадени две видеа, а през 2023 още 3, както следва:

На въпроса “Кои са предимствата от въвеждане на минимални енергийни характеристики на сградите?” отговаря инж. Йордан Николов, Изпълнителен директор на Българската асоциация за изолации в строителството (БАИС). Научете какви са изискванията към съществуващите жилищни сгради и стандартите за новите за постигане на целите за въглеродна неутралност до 2050 г., като прочетете цялото интервю или изгледате видеото тук: [Инж. Йордан Николов отговаря на въпроса “Кои са предимствата от въвеждане на минимални енергийни характеристики на сградите?”](#)

На въпроса “Защо е важно коректно да определим хората, които са в енергийна бедност?” отговаря Теодора Пенева, Институт по икономически изследвания на БАН и Старши експерт “Климат и енергия” към WWF България. Научете какво е предложението за дефиниция за енергийна бедност и докъде стигнахме с официалното му приемане, като прочетете цялото интервю или изгледате видеото тук: [Теодора Пенева отговаря на въпроса “Защо е важно коректно да определим хората, които са в енергийна бедност?”](#)

На въпроса “Какво представлява Европейската схема за търговия с емисии и какви са плановете за нейното разширяване?” отговаря Апостол Дянков, ръководител на програма “Климат и енергия” към WWF България. Научете повече по темата, като прочетете цялото интервю или изгледате видеото тук: [Апостол Дянков отговаря на въпроса “Какво представлява Европейската схема за търговия с емисии?”](#)

Повече за кампанията на Хабитат България за достъп до енергийно обновяване в партньорство с Европейската климатична фондация може да се намери тук: [Достъп до енергийно обновяване](#)

На 7 декември 2023 г. Хабитат България проведе събитие за медии и експерти [“Без вредни емисии в информацията за енергийната ефективност и климата”](#), на което предостави обективна информация и знания за разпознаване на фалшивите новини и предотвратяване на дезинформацията в обществото по тези ключови теми.

Събитието се състоя в три панела. В Панел 1 “Предизвикателства пред енергийното обновяване на жилищните сгради” се разгледаха теми като преработената Директива за енергийната ефективност (ЕЕ), българските политики и мерки за енергийната ефективност на жилищните сгради, възможностите за фокусирана подкрепа за домакинствата в енергийна бедност. В него взеха участие: Добромир Василев, директор на дирекция “Жилищна политика” в МРРБ, Ивайло Алексиев, изпълнителен директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР); Драгомир Цанев, изпълнителен директор на Центъра за енергийна ефективност “Енефект”.

В панел 2 “Амбициозните цели за климата – заплаха или възможност за домакинствата?” се дискутира тази и други актуални теми за енергийното обновяване на жилищния фонд в България и как да се подпомагат енергийно бедните домакинства чрез конкретни мерки за намаляване на парниковите газове и декарбонизация на икономиката до 2050 г. Връзката между целите за климатична неутралност и актуализацията на Интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата (ИНПЕК) бе сред акцентите на срещата. Панелистите, които взеха участие са: Николай Налбантов, директор “Енергийни стратегии и политики за устойчиво енергийно развитие” в Министерството на енергетиката; Апостол Дянков, WWF България; Марко Марков, експерт в областта на устойчивото финансиране, Еконолер България.

В панел 3 “Добрите примери за лошите примери на вредни емисии в информацията за енергийната ефективност и климата” участваха д-р Тодор Галев, Центъра за изследване на демокрацията, д-р Никола Тулечки, експерт по данни в “Онтотекст” и един от основателите на Сдружение „Данни за Добро“ и Factcheck.bg, както и Иван Радев, член на УС на Асоциацията на европейските журналисти-България

Проект „Създаване на мрежа и инструменти за комуникация и взаимодействие между администрация и граждани за отговорни жилищни решения”

В периода септември 2022 – декември 2023 г. МРРБ и Хабитат България работиха съвместно за изпълнението на проект „Създаване на мрежа и инструменти за комуникация и взаимодействие между администрация и граждани за отговорни жилищни решения“, финансирано в рамките на ОП „Добро управление“, Процедура BG05SFOP001-2.025 „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Бенефициент по проекта е Фондация „Подслон за човечеството“/Хабитат България, а партньор - Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ).

Целта на проекта бе да се създаде механизъм за достъпно и прозрачно взаимодействие и обмен на информация между общинските и национални администрации, ангажирани с жилищните политики и представителите на гражданското общество, което да допринесе за постигане и на двете цели на процедурата за финансиране:

1. Партньорско управление с гражданите и бизнеса
2. Открито и отговорно управление.

Специфичните цели на проекта са: 1. Създаване на достъпни и прозрачни механизми за взаимодействие и обмен на информация между общинските и национални администрации, ангажирани с жилищните политики и представителите на гражданското общество; 2. Подобряване на социалните жилищни политики и практики на местно и национално ниво; 3. Повишаване на общественото разбиране за важноста на социалната жилищна политика за подобряване условията на живот на всички общности.

Целеви група по проекта са общински администрации и служители по управление на общинските жилища в цялата страна, неправителствени организации работещи с уязвими групи, както и широката общественост.

В рамките на проекта изследвахме текущото състояние и управлението на общинския жилищен фонд в страната и изготвихме препоръки за подобрене в няколко различни формата:

-
- чрез онлайн анкетиране бе събрана информация за общинските жилища от всички 265 общини вкл. 24-те районни администрации в София. На практика това бе първото пълно проучване на общинския жилищен фонд в България. Изготвен бе доклад с анализ на съществуващите практики по управление на общинските жилища в България и препоръки за подобряването им.
 - въз основа на препоръките за подобряване управлението на общинския жилищен фонд МРРБ изготви и разпространи до всички общини „Указания за подобряване на реда и управлението на общинския жилищен сграден фонд от МРРБ“, 16.08.2023
 - проведени бяха два онлайн дискуссионни форума с представители на общини и граждански организации;
 - изготвен бе и Доклад с препоръки за подобряване на социалната жилищна политика в България като резултат от дискусии и допълнително анкетиране сред ръководни лица в общините, които имат общински жилищен фонд и проучване на най-добри практики на европейски държави;
 - създаден бе уеб базиран инструмент за дискусии и споделяне на знания и добри практики по управление на общинските жилища www.obshtinskidom.bg, където са събрани всички данни от проучванията, предоставена е възможност за комуникация и обмен на информация между общини и граждани и са публикувани материали свързани със социалните жилищни политики на местно и национално равнище;
 - проведена бе информационна кампания, като бяха разпространени в социални мрежи и медии 6 инфографики с основни изводи и послания;
 - публикувани бяха 12 ежемесечни електронни бюлетини за информиране на регистрираните над 360 получатели за новости в жилищните политики и законодателство, активни дискусии и консултации;
 - инициран бе процес за приемане на Национална жилищна стратегия с хоризонт 2050 г.

Хабитат България и Дирекция „Жилищна политика“ в МРРБ ще продължат ползотворното си сътрудничество по основните приоритети и предизвикателства на жилищната среда в България, в съответствие със Споразумение за сътрудничество, подписано между двете страни.

ПОСЕТЕТЕ

www.obshtinskidom.bg

Застъпнически дейности, Коалиция “Достоен дом”

Хабитат България е учредител и координатор на Коалиция за подобряване на жилищните условия в България „Достоен дом“. Коалицията е неформално обединение на равнопоставени организации, водени от общото желание, позиции и идеи за осигуряване на по-добри жилищни условия в България. Членове на коалицията са 37 НПО организации, представители на бизнеса, браншови организации и общини, а още 4 организации са със статут на наблюдатели.

Основна задача на коалицията е осигуряване на експертна подкрепа при разработването на стратегически документи и усъвършенстването на правната рамка и вземането на решения по въпроси, отнасящи се до жилищната политика. През април 2022 г. бе иницирано създаването на инициативата Renovate Bulgaria „Да обновим България“ като част от международната кампания Renovate Europe. Това доведе до разширяване на групата на съмишленици за въвеждане на устойчив, дългосрочен и предвидим процес на енергийно обновяване на жилищата в България, с подходящи механизми за улесняване и насърчаване финансовото самоучастие на собствениците.

През 2023 г. Хабитат България участва в работни групи за обсъждане на промени в законодателството, а именно КН на Програма за техническа помощ 2022 – 2027, КН на Споразумението за партньорство за периода 2021 – 2027, КН на PPP 2021 – 2027.

Хабитат България внесе и подкрепи следните становища:

- [Становище за актуализиране на проекта на Национална жилищна стратегия](#)
- [Становище по Проект на Наредба за енергийната бедност](#)
- [Становище по Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката](#)
- [Становище относно проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергията то възобновяеми енергийни източници](#)
- [Становище по Закона за изменение и допълнение на Закона за енергия от възобновяеми източници](#)
- [Становище по НИД на Наредба № 6 от 24.02.2014 г., за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи](#)

Хабитат България в партньорство с Хабитат Европа и Среден изток, организира първият [Europe Housing Day](#) през ноември 2023 г.

Форумът, посетен от повече от 240 човека от различни международни организации, асоциации, компании, фондации, европейски институции, промотира подобряването на жилищните условия като основен двигател на икономическия растеж.

Представителите на Хабитат България организираха двустранни работни срещи с български евродепутати и работни срещи с представители на ЕК.

ЧЛЕНОВЕ НА КОАЛИЦИЯ “ДОСТОЕН ДОМ”

ПРОЕКТ BIO-BALANCE ЗА УСТОЙЧИВО ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ НА БИОМАСА

От юли 2021 г. Хабитат България работи по проект БИО-БАЛАНС “Балансирано използване на твърда биомаса за постигане на климатична неутралност в страните от ЦИЕ”, съвместно с организациите на WWF в Унгария, България и Румъния, Енергийна Агенция Пловдив, националните организации на Habitat for Humanity в Унгария и Румъния. Проектът е финансиран по програма LIFE на Европейската комисия и ще се изпълнява в срок до 30. 06. 2024 г.

На национално ниво проектът цели да предложи интегрирана рамка за управление на биомасата, която да дава възможност за нейното устойчиво оползотворяване и за постигане на стратегическите цели за климат и енергия. На местно ниво проектът ще допринесе за намаляване ползването на дърва за огрев и за заместването им с алтернативни енергийни решения, така че да се предотврати замърсяването на въздуха през отоплителния сезон в общини с енергийно бедни домакинства. Въз основа на най-добри практики и с помощта на експерти от екипа на проект BIO-BALANCE ще се разработят концепции и набор от инструменти и механизми за решаване на проблема. По проекта ще се създаде фонд за местни действия, който ще финансира изпълнението на демонстрационни мерки.

Работата на Хабитат България е фокусирана върху дейност С8. „Подкрепа на общини, в които общностите с ниски доходи ползват предимно дърва за огрев“. Споделянето на знания и сътрудничеството между общините, местните неправителствени организации и активните граждани ще благоприятства прилагането на най-добрите практики за използването на биомаса в тези общини и общности. Проектът ще бъде осъществен пилотно в Ботевград. Там ще бъдат демонстрирани примери за използване на устойчива биомаса и алтернативни форми за отопление, които носят социални, икономически и екологични ползи. След като през 2022 г. бе направено проучване на социалните аспекти на използването на биомаса в домакинствата в България - част от по-мощно изследване за страните в ЦИЕ, се проектираха дейности, които да отговарят най-добре на установените нужди на общностите, отопляващи се основно на дърва, така че да се гарантира устойчиво ползване на биомасата и минимизиране на въздействието върху околната среда от нейното изгаряне.

През 2023 г. бяха сключени договори с домакинства, живеещи в условия на енергийна бедност, които са настанени в общински жилищен блок. Изградени бяха 13 броя еднотипни клетки (единични и двойни) за сушене на дърва за огрев с цел дървата да изсъхнат добре, за да изгарят по-ефективно и да не замърсяват околната среда. Преди и след инсталирането на клетките се проведеха информационни срещи с домакинствата.

През 2024 г. предстои провеждане на адаптирани обучения за енергийна ефективност за бенефициентите по проекта и наблюдение на резултатите от извършените дейности.

ПРОЕКТ CODE HOUSING – ОБЩНОСТНО РАЗВИТИЕ И ЖИЛИЩНА ПОДКРЕПА ЗА УЯЗВИМИ ГРУПИ

През ноември, 2022 г. Хабитат България рестартира работа по утвърдената програма за подпомагане на общности и предоставяне на подкрепа за жилищни подобрения на семейства в нужда. Програмата получи финансиране от два източника – от Habitat for Humanity International – Global Mission Fund и от фондация Medicor. Дейностите ще се извършват на 6 места- в Търговище в партньорство с „Клуб на НСО“, в Кюстендил с НЧ „Васил Левски 1965“, в Ботевград - с М.А.Г. Ботевград, в Бургас с Бизнес –център Бургас, в Сливен с „Майчин център – Надежда“ и в Ракиново с Фондация „Бъдеще“.

На всяка от местните организации беше предоставен жилищен фонд в размер на 20 000 лева, които достигнаха до крайните потребители – уязвими семейства, живеещи в недобри жилищни условия като безлихвени микрозаеми. Заемите са в размер на до 1200 лева и се използват за ремонт на покрив, санитарни възли, стаи и за подобряване на енергийната ефективност. Връщат се в рамките на 12 месеца, на малки вноски, без да се начислява лихва, само с малка административна такса. В допълнение към материалната подкрепа, семействата бяха включени в уъркшопи на теми, подобряващи техния капацитет да се справят с ежедневни ситуации, да управляват по-добре домакинството и да поддържат жилището си: „Управление на семейния бюджет“, „Поддържане на жилището: подобряване условията в дома – проблеми и решения“, „Енергийна ефективност на жилището“. През 2023 г. бяха проведени 9 обучения със 165 участника.

В рамките на 2023 г. 6-те партньорски организации са предоставили 168 заема на обща сума 156 500 лева, което показва, че жилищния фонд в размер на 120 000 лева е револвирал 1,3 пъти. Благодарение на тази подкрепа са подобрени жилищните условия на 222 семейства и 213 деца.

През януари 2023 г. се проведе и годишна партньорска среща, на която бяха обсъдени условията, целите и документацията на стартиращата програма.

През декември 2023 г. като допълнителна мярка за подкрепа на местните общности бе обявена процедура за подкрепа на малки проектни инициативи, за която кандидатстваха 3 организации, а останалите 3 ще имат възможност да кандидатстват през април 2024 г. Инициативите са на стойност до 5 000 лева и са насочени към подобряване на условията на живот в уязвимите общности, в които е активен проекта чрез осъществяване на инициативи, свързани с подобряване енергийната ефективност на жилищата, намаляване на енергийната бедност, подобряване на инфраструктурата, подобряване качеството на въздуха, подобряване на здравния статус. Тези инициативи ще бъдат осъществени през 2024 година.

Програмата се изпълнява в срок до декември 2024 г., като е подадено предложение за допълнително финансиране с цел дългосрочното ѝ продължаване.

Supported by:

ПРОЕКТ SUNRISE - ДОМАКИНСТВА, ПРОИЗВЕЖДАЩИ ЕНЕРГИЯ ЗА БИТА ОТ СЛЪНЦЕТО

on the basis of a decision
by the German Bundestag

От 01 ноември, 2022 г. Хабитат България работи и по проекта “SUNRISE – Prosumer Solar Energy”, съвместно с партньори от Германия, Словакия, Литва и Северна Македония. Проектът ще се изпълнява в рамките на 30 месеца до април 2025 г. Финансирането е осигурено по EUKI - Европейската климатична инициатива на Германското федерално министерство за околната среда, опазването на природата и ядрената безопасност.

Целта на проекта е да помогне за преодоляването на бариерите за използването на възобновяема енергия (особено слънчева) от домакинствата в многофамилни жилищни сгради и да промотира въвеждането на категорията “Произвеждащ потребител” на слънчева енергия в българското законодателство. Фотоволтаиците за балкони и покриви с щепсъл за включване в контакт (Plug-in PV) все още не са популярни в България, но те все повече се прилагат в домакинствата в Западна Европа. Те са с ниска себестойност, достъпни за употреба и са добър начин да се оползотворява слънчевата енергия, която да навлезе в бита на домакинствата и те да се мотивират да инсталират по-големи слънчеви енергийни системи в жилищните сгради.

Проектът предвижда въвеждането на инструменти за насърчаване и подпомагане на домакинствата в инсталирането на Plug-in PV и изпълнението му ще допринесе за постигане на поставените от Европейския съюз цели за намаляване с 55% на емисиите на парникови газове до 2030 г. и въглеродна неутралност до 2050 г. Той е особено актуален в условията на повишени цени на електроенергията и показват важността на използването на ВЕИ за генериране на електричество, вкл. на ниво домакинства.

Дейностите, предвидени по проекта са свързани с широкото представяне на Plug-in PV фотоволтаични модули пред обществеността. Ще се отговори на въпроси като:

- Какво представляват Plug-in PV модулите?
- Как работят? Как се инсталират в жилището?
- Какъв финансов ресурс е необходим на едно домакинство, за да закупи и инсталира такъв уред в дома си?
- Какви са ползите - технически, икономически и екологични?

В България ще се работи с две пилотни общини – Ботевград и Дупница. През 2023 г. са проведени следните дейности:

- Проучване и анализ на правната и политическа рамка и нейното въздействие върху подхода Prosumer - “Произвеждащ потребител” на енергия от ВЕИ, в страните партньори;
- Картографиране на заинтересованите страни и създаване на консултативна група за подобряване на прилагането на ВЕ в жилищните сгради в целевите държави;

-
- Проведени две информационни срещи със заинтересовани страни в пилотните общини – Дупница и Ботевград;
 - Проучване и картографиране на целевите организации, които работят пряко с потребителите на ниво сграда (етажни собственици, професионални домоуправители, организации за защита на потребителите);
 - Изработка на проектна лендинг страница;
 - Изработка на 6 инфографики, информационен видеоклип.

През април 2023 г. Хабитат България и гражданското сдружение “Обществен център за околна среда и устойчиво развитие” проведеха съвместно събитие, на което представиха начини за преодоляване на бариерите за активно използване на слънчевата енергия от домакинствата, така че прилагайки системата за нетно отчитане, те лесно да станат произвеждащи потребители на енергия. В него се включиха над 30 участника, сред които представители на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси към Министерския съвет (ННСЕИВ), Министерството на околната среда и водите (МОСВ), Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), общини, университети, професионални сдружения и неправителствени организации.

Част от ключовите въпроси, които организаторите отправиха към всички участници, засегнаха важноста от въвеждането на „произвеждащ потребител“ (prosumer) и нетметъринг (net metering) в българската енергетика, както и облекчаване на бюрократичния процес при инсталирането на домашна фотоволтаична система. Във финалната дискуссия се анализираха всички пропуски и се предложи изготвянето на „Пътна карта”, чрез която комплексно да се промени българското законодателство, така че то да бъде синхронизирано с европейското и в същото време да ни стимулира да бъдем енергийно активни. Това би ни помогнало да бъдем по-малко енергийно зависими и да допринесем за постигането на целта на ЕС за въглеродна неутралност до 2050 г.

На проектната страница www.sunriseproject.hfh.bg са публикувани 6 инфографики, <https://sunriseproject.hfh.bg/2023/10/02/infografiki-za-sistemata-plug-in-pv/>, чиято цел е да запознае широката общественост със същността на Plug-in PV инсталациите и ползите от тяхното използване. В България фотоволтаиците за балкони и фасади, с щепсел за включване в контакт (Plug-in PV с инсталирана мощност до 800W) са все още непопулярни в сравнение със страните от Западна Европа, където се прилагат от все повече домакинства. Тези фотоволтаици имат ниска себестойност, но висок потенциал за информиране на гражданите за възможностите за оползотворяване на слънчевата енергия и за мотивирането им да инсталират по-големи слънчеви енергийни системи в жилищните сгради.

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

BioJust – Справедлив преход за домакинствата, зависими от твърди горива

Проектът BioJust подкрепя уязвими домакинства, зависими от твърдо гориво да осъществят преход към ниски емисии и ниско потребление на енергия. Проектът се осъществява в България, Унгария и Румъния в партньорство между WWF и Habitat for Humanity и е финансиран от European Climate Initiative EUKI.

България е изправена пред значителни предизвикателства в своя жилищен сектор, който консумира около една трета от общото потребление на енергия. Този сектор допринася значително за емисиите на парникови газове – 8% в България. Въпреки наличните технологии за значително намаляване на енергията и преминаване към нисковъглеродни източници няма значително подобрение. Темпът на обновяване на жилищните сгради е също нисък в сравнение със средния в Европа - само 4% от сградите в България са цялостно обновени в периода между 2012-2023 г.

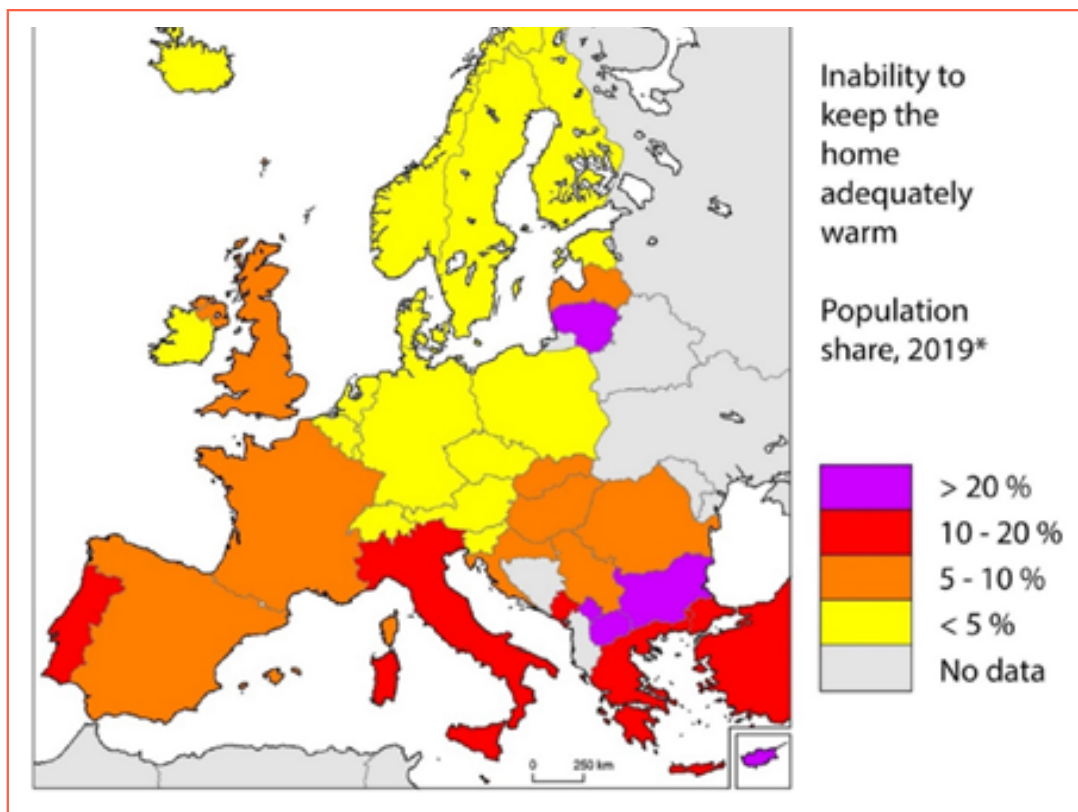
Домакинствата в България силно разчитат на твърди горива. Резултатите от преброяването на населението през септември 2021 г. показват, че 41% от жилищата в страната се отопляват с твърда биомаса. Очаква се тази тенденция да се увеличи на фона на продължаващата енергийна криза. Използването на твърдо биогориво е източник на високо замърсяване с прахови частици. Дървата за отопление, често смятани за „гориво на бедните“, се използват все повече сред домакинствата с по-ниски доходи. Енергийната бедност засяга 23% от домакинствата в България, според базата данни Energy Poverty Advisory Hub.

По отношение на действащите политики само 325 000 души получават помощи за отопление за зимния сезон 2023/24 г., главно под формата на дърва за отопление, като същевременно близо 40% от населението или около 2,6 милиона души могат да бъдат класифицирани като енергийно бедни. Социалната помощ от 546,95 лв. (280 евро) покрива енергия за 2500 kWh на сезон за 5% от населението. Дългосрочните решения за домакинствата, особено в областта на енергийната ефективност изостават и са концентрирани най-вече в програмата за енергийно обновяване на 2500 многофамилни жилищни сгради през последните 15 години.

В рамките на настоящия проект, който стартира през ноември 2023 г. и ще бъде изпълняван до декември 2025 г. се предвижда:

- Повишаване на ангажираността на съответните органи в България, Унгария и Румъния за подобряване на националните стратегии за климата, политики и финансови схеми, насочени към енергийната ефективност на уязвими, зависими от твърдо гориво домакинства, чрез разработване на насоки и организиране на дискусии.

-
- Чрез инструментите, разработени в проекта, като насоки, репликируеми местни решения, обучения, местните общини в пилотните райони ще могат по-добре да се справят с подобряването на енергийната ефективност на уязвимите, зависими от твърдо гориво домакинства в техните общности.
 - Повишаване на широката обществена подкрепа за приоритизиране на засегнатите домакинства и общности на стратегическо и местно ниво, насърчаване на активно участие в изпълнението на местни планове за действие.

Социални жилища в гр. Варна, район “Аспарухово”

От септември 2017 г. Хабитат България стопанисва 8 апартамента в гр. Варна, дарени от Фондация БИКОУЗ. Жилищата са закупени със събрани чрез национална кампания средства за пострадалите от наводнението в кв. „Аспарухово“ през 2014 г. Подборът на семействата, нуждаещи се от неотложно настаняване, беше осъществен съвместно с ресорния заместник кмет на Район Аспарухово. Сключени бяха договори за наем за срок от 5 години с 8 семейства.

И през 2023 г. семействата изплащат коректно своите наеми, които са в съответствие с наемите за общински жилища в район „Аспарухово“ на община Варна.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Хабитат България ще продължи усърдно и отговорно работата си в полза на българските домакинства и обществото ни

С ПОМОЩТА НА
НАШИТЕ
ДОБРОВОЛЦИ

С ПОДКРЕПАТА
НА НАШИТЕ
ПАРТНЬОРИ

ЗАЩОТО

ВСЕКИ ЗАСЛУЖАВА
ДОСТОЕН ДОМ